

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

ПОЛИТИКА И ПРИВРЕДА

DRŽAVNA MATURA

šk. god. 2024./2025.

PIG.62.SR.R.K1.24

63904

Политика и привреда

Начин означавања одговора на листу за одговоре:

Начин исправљања грешака на листу за одговоре:

C *UK*

↑ ↑
Преписан тачан одговор Параф (скраћени потпис)

Начин исправљања грешака у испитној књижици:

(Матура) државна матура

UK

↑ ↑ ↑
Прецртан погрешан одговор у заградама Тачан одговор Параф (скраћени потпис)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

ПОЛИТИКА И ПРИВРЕДА

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

P
I
G

Лист за одговоре

D-S062

1.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
2.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
3.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
4.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
5.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
6.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
7.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
8.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
9.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
10.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
11.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
12.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
13.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

14.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
15.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
16.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
17.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
18.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
19.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
20.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
21.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
22.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
23.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
24.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
25.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

Шифра оцењивача: _____

PIG.62.SR.R.L1.02

63905

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

P
I
G

ОВДЕ ПРИПИСНУТИ И ОТРГНУТИ!

26.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
27.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
28.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
29.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
30.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
31.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
32.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
33.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
34.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
35.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
36.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
37.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
38.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
39.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
40.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
41.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
42.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
43.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
44.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
45.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
46.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
47.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	NO	☐
48.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	2	☐ NO ☐
49.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	2	☐ NO ☐
50.	Попуњава оцењивач	0	☐	1	☐	2	☐ NO ☐

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри водитељ испитне просторије.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Можете писати по листу за концепт, али се његов садржај неће бодовати.

Пишите читко. Нечитки одговори ће се бодовати са нула (0) бодова.

На 2. страници ове испитне књижице приказан је начин означавања одговора и начини исправљања грешака. Приликом исправљања грешака потребно је ставити параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме).

Употребљавајте искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Када решите задатке, проверите одговоре.

Проверите да ли сте налепили идентификационе налепнице на све испитне материјале.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 22 странице, од тога 1 празну.

Политика и привреда

I Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.
Тачан одговор доноси један бод.

1. Који од наведених написа представља средство политичког деловања у локалној самоуправи?
 - A. упутство о коришћењу лека
 - B. рецепт за локални специјалитет
 - C. испричница за изостанак с наставе
 - D. програм обележавања дана града

(1 бод)
2. Које од наведених права и понашања грађана у политичкој заједници описује парохијалну политичку културу?
 - A. Грађани немају опште бирачко право.
 - B. Грађани потписују петицију јер желе референдум.
 - C. Грађани покорно и послушно учествују у изборном процесу.
 - D. Грађани оснивају политичке странке и покрећу грађанске иницијативе.

(1 бод)
3. Који од наведених принципа организације власти се нужно примењује у демократској држави?
 - A. забрана критике власти
 - B. транспарентност власти
 - C. једностраначки систем
 - D. ограничено бирачко право

(1 бод)
4. Којим од наведених процеса се легитимно одређује политички систем демократске државе?
 - A. Уставни суд државе одређује њен политички систем.
 - B. Доношењем устава државе одређује се њен политички систем.
 - C. Међународна заједница наређује држави њен политички систем.
 - D. Победничка странка након избора самостално одређује врсту политичког система.

(1 бод)

5. Која од наведених државних институција према Уставу Републике Хрватске именује Пучког правобраниоца (омбудсмана)?

- A. Хрватски сабор
- B. Влада Републике Хрватске
- C. Уставни суд Републике Хрватске
- D. Председник Републике Хрватске

(1 бод)

6. Пучка правобранитељка (омбудсман) примила је притужбу онколошких болесника о недоступности здравствених услуга због застарелих и покварених апарата за радиолошко лечење.

Које од наведених овлашћења има правобранитељка у описаној ситуацији?

- A. прописати санкције надлежном министарству за конкретне пропусте
- B. издати наредбу и конкретне мере за деловање надлежном министру
- C. препоручити надлежном министарству да предузме одговарајуће мере
- D. обавезати надлежно министарство на хитну куповину нових апарата за лечење

(1 бод)

7. Која од наведених тврдњи **није** у складу с концептом владавине права?

- A. Законима се штити интерес целине друштва и опште добро државе.
- B. Законима су регулисана поступања државних тела и институција.
- C. Деловање грађана је у складу са законским одредбама државе.
- D. Суд тумачи опште одредбе закона тако да погодује оптуженим политичарима.

(1 бод)

8. Које од описаних понашања министра у влади представља поштивање правне државе?

- A. Министар је у имовинској картици пријавио сву имовину коју има.
- B. Министар је одбио одговорити на питање грађана који траже заштиту својих права.
- C. Министар је проследио поверљиве информације са састанка владе пријатељу новинару.
- D. Министар је условио измену урбанистичког плана општине због своје земљишне честице.

(1 бод)

Политика и привреда

9. Које од наведених подручја економије проучава макроекономија?

- A. укупну запосленост
- B. задовољство потрошача
- C. понашање чланова кућанстава
- D. ефикасност пословног субјекта

(1 бод)

10. Које од наведених добара је слободно?

- A. ваздух
- B. храна
- C. интернет
- D. образовање

(1 бод)

11. На тржишту телекомуникација присутно је неколико оператера који контролишу већину тржишног удела и нуде услуге мобилне и фиксне телефоније, интернета и телевизије. Контролом тржишног удела отежавају конкуренцију и ограничавају избор потрошачима. Како се назива описана тржишна структура?

- A. дуопол
- B. олигопол
- C. монопол
- D. савршена конкуренција

(1 бод)

12. Предузетник је осмислио нови паметни телефон занимљивог дизајна и високих перформанси с напредним камерама, брзим процесором и иновативним екраном. Који је елемент маркетиншког сплета описан у примеру?

- A. цена
- B. пласман
- C. производ
- D. промоција

(1 бод)

13. Која од наведених ситуација на тржишту описује тржишну равнотежу?

- A. На тржишту је присутна једнака потражња и понуда кромпира.
- B. На тржишту је присутна ниска потражња за јагодама, а понуде нема.
- C. На тржишту је присутна ниска потражња за купусом, а понуда је велика.
- D. На тржишту је присутна висока потражња за кајсијама, а понуда је мала.

(1 бод)

14. На домаћем тржишту један трговац нуди 250 g кафе за 3,50 евра, а други исту врсту и количину кафе нуди за 3,60 евра.

Како се назива функција новца описана у примеру?

- A. светски новац
- B. средство размене
- C. обрачунска јединица
- D. средство очувања вредности

(1 бод)

15. Једна од последица глобализације је прихватање енглеског језика као заједничког светског језика у пословном свету, чиме се губи различитост важна за идентитет народа. Које је обележје глобализацијског процеса описано у примеру?

- A. културно обележје
- B. политичко обележје
- C. околинско обележје
- D. економско обележје

(1 бод)

16. Које од наведених права представља привредно право сваког држављанина Републике Хрватске загарантовано Уставом Републике Хрватске?

- A. право на живот
- B. право власништва
- C. право на слободу вероисповести
- D. право на заштиту личних података

(1 бод)

Политика и привреда

17. Којим се појмом означава злостављање радника на послу?

- A. мобинг
- B. предрасуде
- C. сегрегација
- D. стереотипизирање

(1 бод)

18. Која од наведених тврдњи **није** у складу с идејом универзалних људских права?

- A. Људска права су неотуђива.
- B. Људска права могу да се зараде.
- C. Људска права су загарантована уставом државе.
- D. Људска права су заштићена међународним споразумима.

(1 бод)

19. Које од наведених људских права припада искључиво привредним и социјалним правима запосленика?

- A. бирачко право
- B. право на слободу кретања
- C. право на слободу мишљења и изражавања
- D. право на синдикално организовање и штрајк

(1 бод)

20. Током разговора за посао комисија за одабир је кандидаткињама постављала питања личне природе о њиховим плановима за брачни живот, док мушки кандидати нису били суочени с таквом врстом питања.

Којим се појмом означава описано поступање које кандидаткиње ставља у неповољнији положај?

- A. стереотип
- B. предрасуда
- C. сегрегација
- D. дискриминација

(1 бод)

21. Која од наведених одлука може да се донесе непосредно након што Хрватски сабор изгласа укидање имунитета саборском посланику?

- A.** пресуда о кривици
- B.** обавезна затворска казна
- C.** покретање судског поступка
- D.** обустављање личног дохотка

(1 бод)

22. Због елементарне непогоде у пограничном подручју суседне државе Влада Републике Хрватске донела је одлуку да оружане снаге Републике Хрватске могу да пређу границу због пружања хуманитарне помоћи. Која државна институција према Уставу Републике Хрватске треба Влади Републике Хрватске дати претходну сагласност за деловање припадника оружаних снага описано у примеру?

- A.** Хрватски сабор
- B.** Председник Републике Хрватске
- C.** Уставни суд Републике Хрватске
- D.** Министарство обране Републике Хрватске

(1 бод)

23. Јавни функционер искористио је свој политички положај како би извукао корист за себе приликом додељивања јавних средстава за садњу маслина. Како се назива облик корупције описан у примеру?

- A.** изнуђивање
- B.** непотизам
- C.** подмићивање
- D.** сукоб интереса

(1 бод)

Политика и привреда

24. У Републици Хрватској основан је Национални фонд за развој цивилног друштва чији је рад уређен законом.

Која државна институција доноси закон о фондовима из примера?

- A.** Хрватски сабор
- B.** Влада Републике Хрватске
- C.** Председник Републике Хрватске
- D.** Уставни суд Републике Хрватске

(1 бод)

25. Која од наведених одлука власти представља управљање ресурсима државе у складу с политиком одрживог развоја?

- A.** смањење финансирања програма заштите животне средине
- B.** повећање инвестиција у обновљиве изворе енергије
- C.** смањење подстицаја за програме рециклирања отпада
- D.** повећање пореза на еколошки прихватљиве производе

(1 бод)

II Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором

(речју, с неколико речи или једноставном реченицом).

Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.

Тачан одговор доноси један бод.

26. Како се називају политичке странке које не обављају власт, али се боре за освајање власти и у политичком животу контролишу постојећу власт?

(1 бод)

27. Новинарско друштво покренуло је прикупљање потписа грађана против владиног предлога за увођењем новог казненог дела за неовлашћено објављивање информација. Њихов је аргумент да ће се нарушити слобода новинарског истраживања и право грађана на информацију.

Како се назива прикупљање потписа грађана описано у примеру?

(1 бод)

28. Како се назива врста републике у којој извршна власт **није** под директном контролом законодавне власти?

(1 бод)

29. Како се назива савремени облик монархије у којој монарх дели власт са законодавном и извршном власти те има углавном церемонијална и симболичка овлашћења, али важну интегративну улогу у држави?

(1 бод)

Политика и привреда

- 30.** Како се према Максу Веберу назива тип власти којој се извор легитимности заснива на наследном праву владара те неповредивом и трајном поштивању устаљених обичаја?

(1 бод)

- 31.** Правоснажно осуђени хрватски држављанин не може да се кандидује и буде биран за градоначелника јер му је изречена затворска казна дужа од шест месеци, али може да приступи гласању.

Како се назива опште бирачко право које је ускраћено држављанину у примеру?

(1 бод)

- 32.** Који темељни принцип правне државе се поштује када се сви грађани придржавају законских одредби државе?

(1 бод)

- 33.** Учитељица која је добила јубиларну новчану награду потрошила ју је на путовање и посету светској изложби у Паризу.

Како се назива економски процес описан у примеру?

(1 бод)

- 34.** Којим се економским појмом објашњава пропуштена прилика за друштвеним животом и забавом ако особа одлучи да вече проведе у учењу уместо да оде на забаву?

(1 бод)

- 35.** Како се назива привредни систем у ком приватне фирме делују на тржишту, а држава има снажну улогу да кроз порезе и социјалне програме подржава социјалну правду и једнакост?

(1 бод)

- 36.** Којим се економским појмом означава релативна способност пословног субјекта да производи производе или пружа услуге боље него остали учесници на домаћем и страном тржишту?

(1 бод)

- 37.** Како се назива дужнички вредносни папир који издаваоца обавезује на враћање позајмљених средстава у одређеном року и с одређеном каматом?

(1 бод)

- 38.** Како се називају припадници друштвеног покрета који протестују због негативних последица глобализације сматрајући да глобализација повећава неједнакост у свету?

(1 бод)

- 39.** Грађанска иницијатива протестује због незбринутог азбеста на фабричкој депонији. Због загађења тла смањена је биоразноликост тог подручја и онечишћен је оближњи извор питке воде.

Које људско право треће генерације је грађанима угрожено у описаном примеру?

(1 бод)

Политика и привреда

40. Коју грану власти према принципу тродеобе власти обавља Хрватски сабор као представничко тело грађана Републике Хрватске?

(1 бод)

41. Која институција државне власти према Уставу Републике Хрватске расписује изборе за Хрватски сабор и сазива га на прво заседање?

(1 бод)

42. Судија општинског суда је због личних разлога затражио разрешење са функције судије. Које државно тело има овлашћење да разреши са функције судију из описаног примера?

(1 бод)

43. Како се назива страначки систем Републике Хрватске?

(1 бод)

44. У хрватском се друштву легитимно исказују различити интереси и идеолошке расправе око различитих питања која су већ регулисана постојећим законима и тражи се преиспитивање тих закона.
Који суд има овлашћења у описаној ситуацији прихватити или одбити покретање поступка за оцену закона?

(1 бод)

- 45.** Дариваоци крви који су даривали крв преко 100 пута, односно дариватељке које су крв даривале 75 пута примили су за то државно одликовање Ред Данице хрватске с ликом Катарине Зрински.

Која институција државне власти додељује одликовања попут одликовања из примера?

(1 бод)

- 46.** Чланом које заједнице је Република Хрватска постала 1. јула 2013., а тиме и делом јединственог тржишта које омогућава слободно кретање роба, услуга, капитала и људи између земаља чланова?

(1 бод)

- 47.** Жупанија оснива предузетнички центар с циљем подупирања малог предузетништва те едуковања и информисања малих предузетника.

Како се назива ниво самоуправе задужен за послове описане у примеру?

(1 бод)

III Задаци продуженог одговора

У следећим задацима пажљиво прочитајте полазни садржај и одговорите с неколико реченица, јасно и сажето, усмеравајући се на оно шта је битно за задатак. Одговор упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици. Тачан одговор доноси један или два бода.

48. Пажљиво прочитајте текст.

Научна студија отвара питање који је разлог незаинтересованости и пасивности бирача, те смисла и сврхе расписивања локалног референдума. Грађани имају у рукама алат који не користе у довољној мери, а који им пружа могућност активније партиципације у креирању, утицању и контроли не само над политичким одлукама, већ и над побољшањем услова живота у локалним јединицама. Неуспешност локалних референдума свакако је показатељ слабог грађанског ангажмана и недовољне политичке социјализације. Такођер, политичка опција која се противи некој одлуци често стимулише своје симпатизере да на референдум уопште не изађу. Стога би будуће измене и допуне законодавног оквира референдума у односу на одзив најпре требале да иду у смеру веће едукације, информисаности и подстицаја бирача за учествовањем у доношењу одлука.

Прилагођено према: <https://hrcak.srce.hr>

Напомена: Подаци о извору полазног садржаја биће објављени у решењима испита.

Именујте врсту политичке културе која грађанима омогућава да учествују у доношењу одлука.

Објасните како ће се у полазном тексту описан недовољан интерес грађана за учествовањем у доношењу одлука негативно одразити на локалну заједницу.

Политика и привреда

[illegible]

(2 бода)

Политика и привреда

49. Пажљиво прочитајте текст.

На одржаној конференцији директори двају хрватских породичних предузећа говорили су о свом искуству као члановима друге генерације у породичним предузећима те изазовима остваривања профитабилности и бриге за ширу заједницу. Током својих говора објаснили су да породична предузећа која се за даљњи раст и развој ослањају искључиво на чланове породице немају перспективе те су закључили како нити једно породично предузеће у будућем периоду неће моћи да опстане без одговарајуће бриге о запосленицима и бриге за ширу заједницу. У комуникацији с купцима којима је брига предузећа о широј заједници све важнија могу им помоћи и сертификати који потврђују да су оријентисани на добробит шире заједнице. Закључено је да се брига о запосленицима и широј заједници не треба посматрати као трошак јер ће приходи предузећа дугорочно бити већи од почетних трошкова.

Прилагођено према: <https://lidermedia.hr>

Напомена: Подаци о извору полазног садржаја биће објављени у решењима испита.

Именујте описани концепт пословања предузећа који уз привредне циљеве узима у обзир и добробит шире заједнице.

Објасните један позитиван ефекат примене концепта пословања описаног у тексту.

[illegible]

Политика и привреда

[illegible]

(2 бода)

Политика и привреда

50. Пажљиво прочитајте текст.

Предузетница је испред своје зграде уз помоћ комшије у запуштени простор око стабла тамошњег дрвореда на градском земљишту посадила цвеће те је због тога била анонимно пријављена.

Станари су dobili допис комуналног редарства којим се тражи да се тај део јавне површине врати у првобитно стање. Била је најављена и законом прописана казна, но тада се на друштвеним мрежама отворила група подршке те је покренута и конкретна акција *Засади врт! Уредимо град сами* којом се позивају грађани да сличним акцијама улепшавања запуштених јавних површина протестују против крутог закона. Грађани су након акције доби́ли дозволу за уређивање околине.

Прилагођено према: <https://www.24sata.hr>

Напомена: Подаци о извору полазног садржаја биће објављени у решењима испита.

Именујте у примеру описани облик добровољног самоорганизовања грађана у опште корисне сврхе.

Објасните зашто је оно важно за демократију.

[illegible]

Политика и привреда

[illegible]

(2 бода)

Празна страница